

Högsta förvaltningsdomstolen  
via  
Kammarrätten i Stockholm  
Avdelning 30  
115 76 Stockholm

Mål nr: 9266-18, 9267-18, 9268-18, 9269-18

### **Ansökan om prövningstillstånd till Högsta förvaltningsdomstolen.**

Överklagan av Kammarrättens i Stockholm dom i mål nr 9267-18, 9269-18, 9266-18, 9267-18.

Jaktkritikerna uppfyller de villkor för rätt att överklaga som anges i 13 § 16 kap. miljöbalken. Jaktkritikerna har talerätt enligt Förvaltningsrättens dom i Luleå beslut 2017-03-03 mål nr. 461-17.

**Jaktkritikerna anser att det finns grund för prövningstillstånd då Förvaltningsrätten i Stockholm inte har gett en rättvis bedömning av vår överklagan – bristande domskälsförklaringar.**

**Förvaltningsrätten har inte prövat jakten enligt 27 och 28 §§ jaktlagen, som var den viktigaste delen av vårt överklagande och inte heller behandlat detta i domskälen.**

**Kammarrätten har inte meddelat Jaktkritikerna prövningstillstånd och eftersom det är viktigt för ledningen av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt (prejudikatfall) önskar vi prövning av ärendet hos Högsta förvaltningsdomstolen.**

Jaktkritikerna har genomfört omfattande undersökningar för att styrka vårt överklagande och vi hade hoppas att vårt utlåtande skulle tillföra Förvaltningsrätten fördjupad kunskap avseende denna specifika fråga. Det är vår förhoppning att Högsta förvaltningsdomstolen skall ta intryck av vårt utlåtande och bifalla vår begäran om prövningstillstånd. Bifogar bilagor i pdf-filer, som stöd för vår ansökan, se framförallt yttrandet från Bo Algers (se bilaga 1), Professor Emeritus, veterinär, forskare, lärare, SLU.

#### Bilagespecifikation:

Bil.1: Algers, Bo Sakkunnigutlåtande *Yttrande säljakt*.

Bil.2: Svar från Naturvårdsverket angående forskningsrapport.

Bil.3: Svar från KB angående forskningsrapport.

Bil.4: Naturskyddsföreningens och WWF:s remissvar ang Förvaltningsplan för gråsäl DNR 402-2695-01 Nf.

Bil.5: Motion o Utskottets utlåtande 1997 Jakten på säl.

Bil.6: Motion emot säljakt 2001.

Bil. 7: IFAW Burdon study 2001

Bil. 8: Brev till redaktionen för vetenskapsradion

Bil.9: Artikel (SU): Fler sälar i Östersjön hotar inte de största fiskbestånden.

Bil.10: Costalago 218 The necessity of a holistic approach when managing marine mammal–fisheries interactions.

BIL.11: Syreläget i Finska viken dåligt havsbotten helt syrefri på vissa ställen Natur svenska.yle.fi.pdf

Bil.12: Svensk forskning om konkurrensen om fisken totalsågas av finska forskare.

Bil.13: EFSA Animal Welfare aspects of the killing and skinning of seals Scientific Opinion of the Panel on Animal Health and Welfare.

Jaktkritikerna har utöver nationella rapporter och artiklar, forskning och sakkunnigutlåtanden, dessutom tagit del av internationella studier, liksom: Animal Welfare aspects of the killing and skinning of seals, Scientific Opinion of the Panel on Animal Health and Welfare, (Question No EFSA-Q-2007-118), Adopted on 6 December 2007, EFSA.

Vidare har Jaktkritikerna sökt forskningsdokumentation angående "onödigt lidande" i samband med skydds jakt på säl. Vårt sökande har inriktat sig på att belysa den så kallade Forskningsjakten 1997. (Sand, H., and Westerberg, H. (1997). "Försök med begränsad jakt på gråsäl som metod att minska skador på fasta redskap. **Slutrapport till Naturvårdsverket 1997-12-20**". )

I samband med att Naturskyddsföreningen och Världsnaturfonden fick möjlighet att yttra sig över Naturvårdsverkets nationella Förvaltningsplan för Gråsälbeståndet i Östersjön år 2001 (dnr 402-2695-01 NF) hänvisar de i sitt remissvar till bland annat forskningsjakten 1997 och i citatet nedan omnämns denna jakt:

" På sid. 51 i förvaltningsplanen redovisas (delvis) resultaten av den oss veterligt enda vetenskapligt genomförda studien av en försöksskydds jakt på gråsäl i Sverige (Sand & Westerberg 1997). Specialutbildade jägare sköt på 27 sälar inom tre försöksområden. Sexton djur bedömdes ha dödats. Endast 1 djur kunde bärgas direkt, ytterligare 4 med hjälp av dykare och 2 djur flöt i land senare. Endast 7 av 16 kunde alltså tillvaratas under dessa speciella förhållanden. Självklart skulle mycket färre djur kunna tillvaratas i samband med fiske och av aldrig så skjutskickliga yrkesfiskare."

**Ovanstående citat är så nära vi har haft möjlighet att ta del av denna Forskningsrapport på säl från 1997.** Jaktkritikerna har fått hjälp att söka denna rapport både från Naturvårdsverkets centralarkiv, samt bibliotek, Även Kungliga biblioteket har ägnat timmar åt att försöka finna denna rapport, KB har också sökt via Libris (gemensam svensk bibliotekskatalog), men ej funnit rapporten. Även Kerstin Jansbo på Naturvårdsverket var behjälplig, hon sökte i ett system- CDEA (tidigare EDA), hon hittade dock ett löp.nr. 000 722-94 1 - som kanske skulle kunna vara rapporten och den skulle då finnas på Riksarkivet. Även Riksarkivet har vi varit i kontakt med, men de har inte elektroniska arkiv utan endast pappersarkiv, vilket innebär att det kan ta flera veckor att få fram en eventuell rapport. Både Naturvårdsverket och KB: s personal har gjort stora ansträngningar för att försöka finna rapporten, som borde vara en allmän handling och följaktligen borde vara arkiverad. (bifogar mail-konversation med NV och KB -Se bil. 2 och 3)

Vad vi tyvärr måste konstatera är att den eftersökta handlingen verkar ha försvunnit på ett kanske, otillbörligt sätt, för att den förmodligen visade på ett önskat resultat?

**Det allvarliga är att denna forskningsrapport förmodligen hade kunnat förhindra att nuvarande hänsynslösa jaktmetoder, som pågått i flera decennier hade kunnat stoppas. Den försvunna rapporten hade också kunnat klargöra att de säljaktmetoder som fortfarande sanktioneras av Naturvårdsverket, visar att denna typ av säljakt är totalt oförenligt med gällande lag § 27 Jaktlagen "onödigt lidande" , för säl vid skydds jakt, samt § 28 Jaktlagen "obligatoriskt eftersök".**

**Forskningsprojektet blev också ämne för en riksdagsmotion 1997/98:Jo901,** (Se bil.4, 5 och 6) där det framgår att två sälforskare hoppade av på grund av oacceptabelt djurplågeri. Gudrun Lindwall och Thomas Julin, var de riksdagsmän som skrev motionen och som hade tagit del av rapporten om forskningsjakten 1997:

"Jakt på säl i vatten kan inte försvaras ur ett etiskt perspektiv. En jakt med en sådan uppenbar risk för skadeskjutning och därmed lidande för djuret måste stoppas. Forskningsjakten har visat att risken för skadeskjutning är stor och oacceptabel. Forskningsjakten måste upphöra. Jakt på säl i vatten måste stoppas".

Jaktkritikerna oroas över bristande och otillräckligt regelverk gällande förebyggande samt kontinuerlig kontroll gällande övergripande djurvälstånd vid jakt på säl, ett marint högtstående rovdjur. ("Burdon et al. (2001) recommended that that seals must be recognized as Marine Mammals, not fish." Likaså finner vi alltså allvarliga brister i Naturvårdsverkets beslut om skydds jakt, primärt då det framkommit missvisande information rörande att säljakt erfordrar erlagd säljaktutbildning, vilket så icke är fallet. Detta efter upplysning från Svenska Jägareförbundet. Säljaktkurs är enligt uppgift enbart ett krav för de säljägare som befinner sig i en båt och därifrån bedriver jakt. Tillåtet således att vara medföljande passagerare i en säljaktsbåt, hoppa iland på skär eller kobbe, alternativt stå på fastlandet och skjuta säl, utan någon som helst form av säljaktutbildning. Det regelverk som presenterats för allmänheten och som tycks vara lagfäst med kvalitetsstämpling visar sig nu sakna trovärdighet. Jägare kan skjuta säl utan någon som helst säljaktutbildning.

Även från jägarhåll framgår det hur oerhört svårt det är att jaga säl, nästan hundra procent av sälarna sjunker..."(Ur: Svårt hitta jägare som kan hantera säl, Västnyland, Finland, 21 april, 2018) Hur är det då möjligt att överhuvudtaget överväga utökad jakt, där det inte ens övervägs att införa obligatorisk säljaktutbildning, detta med uppenbara risker för skadeskjutning vilket innebär ett oerhört lidande för dessa högtstående marina däggdjur. Hur är det möjligt att det tillåts att "kroka" säl, då en säl kanske inte avlider omedelbart utan är skadeskjuten. Det skall väl icke föreligga risker att "kroka" levande sälar? Och hur är det möjligt att det inte finns krav på medföljande veterinärer som kan avgöra om sälen är död, eller endast har dykapné?

Jaktkritikerna ser mycket allvarligt på denna nonchalans i synen på sälen, här ansett som "jaktbart vilt", då ytterligt vedertaget och välkänt hur svårt och hur krävande det är att bedriva säljakt, inte minst utrustningsmässigt, då även dykare bör medverka för att finna ev. skadeskjuten säl för bärgning om man önskar följa etik och djurvälstånd.

Jaktlagens §27 var förr en portalparagraf. Så dock inte nu. Eftersom skott mot hjärnan eftersträvas på simmande säl ligger det nära till hands att skadskjutningar (det förekommer skadskjutningar vid all jakt) drabbar käkar och nosparti. En säl som på det sättet skadats går en långsam död till mötes. En älg med sönderskjuten mule torde, om den inte uppsåras och avlivas, dö inom en vecka på grund av dehydrering. För en säl i vattnet blir detta ett stort problem och döden inträffar först när energiresurserna är förbrukade efter ca 4 - 6 veckor. Detta gäller i varje fall Öresund och hela Östersjöbäcknet där vattnets salthalt ligger under 15 promille. Detta innebär kraftigt, utdraget och onödigt lidande.

Gällande §28 är Naturvårdsverket, på grund av försöksjakten troligtvis klart medveten om svårigheterna att finna och avliva skadad säl. Jaktkritikerna oroas allvarligt av att denna paragraf tycks nonchaleras genom att hela ansvaret läggs på den enskilde jägaren. Ingen som helst återrapportering avkrävs på denna punkt. Skadade och lemlästade sälar kommer ofrånkomligen och utan tvekan att utstå enorma lidanden, utdragna smärtor och gå en långsam och ytterst plågsam död till mötes. Naturvårdsverket har Statens uppdrag att skapa regler kring jakten, utforma dess etik och förhindra onödigt lidande för djuren. Det är primärt på denna punkt som därför Jaktkritikerna önskar

se ett större ansvarstagande av Naturvårdsverket gällande djurvälstånd för vilda sälar i framtiden.(se bil:7)

### **Jakt på säl i vatten kan inte försvaras ur ett etiskt perspektiv.**

”Säljakt i utbildningssyfte” bedrivs av Sven Gunnar Lunneryd. Dessa så kallade "utbildningskurser" får fortsätta trots att man inte uppfyller kraven om "onödigt lidande" och eftersök. Varje gång någon säl skadeskjuts utsätts den för "onödigt lidande" och samtidigt begås ett lagbrott. Sven Gunnar Lunneryd har i SVT nyheter 28 aug 2018 sagt **”Att jaga säl är den svåraste jakten av alla” Inte bara för att de är svåra att få träff på – det är också svårt att hitta dem, var femte kropp försvinner med strömmarna.**” Uppenbart kan Jaktlagen §27 avseende onödigt lidande inte efterlevas, eftersom omständigheterna runt jakt på säl skiljer sig från jakt på landlevande djur. Där är kravet om avlivning möjlig vid skadeskjutning, så också eftersök på skadeskjutet djur.

**Det är i princip omöjligt att förhålla sig till § 27 Jaktlagen . Onödigt lidande vid säljakt.** (Döden kan inträffa upp till flera månader senare pga av sälens fettdepåer)

Eftersom Jakt på säl - ett rörligt föremål i vatten, från rörlig, instabil plattform (båt), och därtill skott på för långt avstånd, samt möjlig plötslig rörelse hos djuret innebär med stor sannolikhet skadeskjutning. Överhängande risker finns således att djuret skadas och undkommer, med stort onödigt lidande, som följd av skadeskjutningen, samt den obefintliga möjligheten till eftersök enligt Jaktlagen §28. **Dessa två paragrafer i Jaktlagen är strikt hållna och varje gång en säl skadeskjuts och inte går att finna vid eftersök, begås lagbrott.**

### **Skydds jakt på säl vilar på osakliga grunder**

Jaktkritikerna anser att den debatt, som under hösten 2018 förts i olika typer av media har i flera fall varit osaklig. Vid flera tillfällen under hösten sände Vetenskapsradion program där svenska sälforskare uttalade sig om utökad jakt på säl. ”Utökad säljakt är på gång i Sverige. Det kan gynna fiskbestånden i Östersjön, enligt torskforskare Sture Hansson vid Stockholms universitet”. (Kaliber 2018-09-12). Eftersom denna rapport väckte många frågor skickade jaktkritikerna ett brev till redaktionen, eftersom det är viktigt att SVR är opartiska och även låter den andra sidan komma till tals (se bil 8).

Mikaela Bergenius, forskare på Sveriges lantbruksuniversitet, SLU intervjuades i Sveriges Radio P4 2018 09 12 och uttalade sig där om att bestånden på siklöja i Bottenviken hade gått ner och nu befann sig på en mycket låg nivå. Orsaken menade hon var att sälen konsumerade upp till åtta gånger mer än vad fisket gör. Hon frågade sig – ”Förvaltarna måste fundera vad man vill ha för ekosystem i Bottenviken. Vill man ha säl eller ha ett fiske. Vill man ha ett fiske måste sälpopulationen förvaltas på ett annat sätt än det görs idag, säger Mikaela Bergenius”. Sälforskaren Sven-Gunnar Lunneryd gav sig in i denna ”löjdebatt” och föreslåg skottpengar på säl, eftersom bristen på löjrom har drivit upp priset till 3 500 kr/kg.(Norrbotten (JJ)

I en artikel från SVT Norrbotten så framgår det att fisket av siklöja sker endast för att ta rommen och en fiskare kan försörja sig på detta ett helt år. Fisken blir ca 15 - 20 cm och innehåller 3 - 5 g rom. Det är alltså max 5% av fisken som utnyttjas och detta gäller alltså enbart honorna, detta är rovdrift! I affär kostar löjrom ca:3000 kr /kg. Det är verkligen en lyxprodukt och de flesta borde kunna avstå från rommen då den verkar kunna utrota en art, samtidigt som detta rovfiske ger ringar på vattnet och felaktigt pekar ut och sätter sälen i skottgluggen.

De forskare och myndigheter, som ovan nämns är remissinstanser och har möjlighet att yttra sig över hur säljakten bedrivs. Därför är det av vikt att nämna, att Naturvårdsverket tar sina beslut om skydds jakt efter säl utifrån den forskning som bedrivs av sälforskare på SLU, samt från övriga remissinstanser/remissinsvar.

Senare forskning inom både Sverige och Finland visar att "Det är inte främst fiskätande sälar som gör att bestånden av östersjötorsk, sill och skarpsill, löja minskar. Klimatförändringar, övergödning och fiske är de verkliga problemen, enligt en ny studie från Stockholms universitet". (se bil:9 och 10) Studien visar att sälbeståndet i Östersjön skulle kunna öka med ca:300 procent utan att påverka beståndet av fisk. Det är den mänskliga påverkan på miljön, som är problemet inte sälarna. (Se bil:11)

I en artikel i Luke 2018-05-16, totalsågas den svenska forskningen under ledning av den svenske professorn Sture Hansson, av forskare vid Naturresursinstitutet och Helsingfors universitet. En av forskarna, Outi Heikinheimo menar att Östersjöns sälar och skarvar ingalunda konkurrerar om fisken med människan i den mån som tidigare hävdats. – "När fångststatistiken inte är lika robust i andra länder kommer man att underskatta människans totala fångstmängder i jämförelse med vad sälen och skarven äter, säger Outi Heikinheimo till tidningen Luke. (Se bil: 12)

Jaktkritikernas huvudargument för att stoppa jakten på säl är sett ur ett djurskyddsperspektiv och denna djurvälfråda berörs inte i en enda rapport eller artikel, trots att det är "onödigt lidande", som är det stora grundproblemet, när det gäller säljakt! Nu får vi hoppas på att det finns goda krafter inom rättsväsendet, som låter nåd gå före våld.

**Naturvårdsverket måste anpassa sig till nya tider, där djurvälfrådaspekten vid jakt måste tas på allvar, jakt på säl är grymt och både biologer och viltkunniga anser att jakten är uttalat oetisk.** Ingen enskild forskare sitter på sanningen om hur säljakt skall bedrivas, vetenskap är en process och varje separat forskningsresultat kan omprövas. **Nya forskare med en annan syn på dessa kännande och högtstående marina däggdjur måste ta över den forskning som i decennier legat till grund för Naturvårdsverkets beslut om en hänsynslös jakt på säl.** (Se bil:13)

Jakt på säl innebär "onödigt lidande", Förvaltningsrätten har inte alls prövat jakten enligt §27 o § 28 i Jaktlagen och **om undantag hela tiden beviljas från onödigt lidande-bestämmelsen så faller hela syftet med bestämmelsen. Den borde istället ses som en grundläggande princip för hur jakt får och inte får bedrivas.**

Jaktkritikerna anser att Naturvårdsverkets beslut gällande svensk skydds jakt på säl samt berörda remissinstansers svar har stora allvarliga brister, och i princip helt saknar aspekter gällande djurvälfråda och frågeställningar kring hur uppfylla och följa svensk jaktlagstiftning. Högsta förvaltningsdomstolen kan förhoppningsvis göra en mer strikt juridisk bedömning, som inriktas på lagens syfte angående onödigt lidande.

#### **Jaktkritikerna**

Ordförande Richard Dehnisch  
info@jaktkritikerna.se  
073-903 45 25.

Styrelseledamot

Margareta Sturemyr  
Kolonigatan 1 b  
413 21 Göteborg

margareta.s@jaktkritikerna.se  
0764 - 26 91 92

Styrelseledamot Eva Stjernswärd  
eva.s@jaktkritikerna.se

Styrelseledamot Kristina Tyrenius  
kristina.t@jaktkritikerna.se